

El llenyater

Col·lecció Raigs globulars

(10)

R

Aquest llibre va ser publicat amb el suport de:

INSTYTUT KSIĄŻKI

©POLAND

Primera edició: novembre de 2013

Títol original, *Drwal*

© by Michał Witkowski, 2011

© de la traducció del polonès, Marta Cedro i Guillem Calaforra

© d'aquesta edició, Raig Verd Editorial, 2013

Disseny editorial: Noemí Giner

Il·lustració de la coberta: Jorge Freire

Corrector: Gerard Malet

Publicat per Rayo Verde Editorial S.L.

Sepúlveda 154, 6º 3ª

Barcelona 08011

www.raigverdeditorial.cat

Impressió: Bookprint

Dipòsit legal: B-16123-2013

ISBN: 978-84-15539-50-6

BIC: FA, FF, 5SG

Imprès a Espanya - Printed in Spain

Un cop llegit el llibre, si no el vols conservar, el pots deixar a l'abast d'altres, passar-lo a un company de feina o un amic a qui pugui interessar. En el cas de voler llençar-lo (cosa impensable), fes-ho al contenidor blau de reciclatge de paper.

L'editorial expressa el dret del lector a la reproducció total o parcial d'aquesta obra per a ús personal.

El llenyater

Michał Witkowski

Traducció de Marta Cedro i Guillem Calaforra

Raig verd
editorial

1

Diumenge, 21 de novembre de 2010

A l'autobús públic sonava *One Way Ticket* com si ja no hagués de tornar d'aquest viatge. Anteriorment m'havia trobat obres a les vies. Per aquesta raó el tren s'arrossegà durant nou hores de Varsòvia a Szczecin Dąbie. Em vaig passar tot el camí al vagó restaurant, prenia cafè i escoltava confidències d'un estudiant d'Educació Física que havia conegut casualment i que fingia estar estudiant per a un examen de fisiologia muscular. No estudiava.

Abans de Szamotuły el tren va estar aturat durant força estona al camp. Milers d'aus negres volaven noblement a través del cel de color gris acer. Corbs? Cornelles? Graules? Lliscaven en un silenci absolut darrere del vidre brut, tancat. Però jo sabia que a l'exterior hi havia tot de gralls, i allà, amunt, se sentia l'aleteig ràpid i violent de les seves ales negres, vibració de l'aire remogut. Però on van, si les cornelles no migren a l'hivern? Volaven en la mateixa direcció que el tren, cap al nord. A les cornelles els agrada portar la contrària. Es veu que com a senyal de rebel·lió han decidit migrar als països freds. Em vaig imaginar Lapònia plena de cornelles. De l'MP3 amb la bateria totalment descarregada en sortia amb un volum cada vegada més baix la música de

Preisner de la pel·lícula *Blanc*. Això és una canya. Un rerefons musical ideal per a aquestes cornelles que volen en silenci! Per a aquestes graules. Bé, no sé per a què, per a alguna cosa negra.

Jo ja no treia més profit de l'estudiant: es va treure un boli i es va submergir en l'univers cristal·linament abstracte dels sudokus. Després va baixar a Wronki. Carai! Tenir un examen de músculs a Wronki. Un examen a la presó, perquè jo només associava Wronki amb la presó. Com sempre buscava amb la mirada l'edifici, i com sempre no aconseguia veure'l. Sembla que a partir d'ara ja només me l'imaginaré, potser millor així, perquè cap edifici real no estaria al nivell d'aquestes imaginacions. Els presos entrenen els músculs durant anys, sovint per avorriment, o fan flexions, per fer alguna cosa. Crec que em vaig adormir, perquè la meva imaginació es va omplir de presos musculosos amb pijames de ratlles i estudiants que feien un examen de músculs tot apuntant amb un indicador els tríceps als braços tesats dels presos.

Després de les tres de la tarda de cop es va fer de nit, com si haguéssim entrat en un túnel infinit. Per avorriment, llegia antics missatges de text i els esborrava. Una activitat que és tan desesperant que al cap d'una estona provoca nàusees. Missatges obsolets, referits a assumptes varsovians, sessions de fotos, entrevistes, saraus per cobrar, uns quants missatges de la propietària del pis (Mariola Hiszpan) respecte al lloguer, uns quants codis digitals del banc per una transferència a la Seguretat Social. Esborra. Esborra, esborrar-ho tot! Ja n'estava tip, de la connexió fixa a Internet, de vendre el meu cos al Facebook, de llegir xafarderies merdoses, de fer-me palles mentals, de badar, de bambar per centres comercials varsovians, volia pau interior. Ho esborrava tot.

Vaig enviar un missatge a en Robert Misdroy: «Vaig a batzegades, arribaré cap a les onze de la nit, engega el fanal d'enfront de casa, repapiegem!» Òbviament el llenyater no va respondre. O estava fora de cobertura, o no li donava la

gana, o des de feia una setmana no engegava el mòbil perquè «s'havia tancat en si mateix».

Ja no es podia mirar per la finestra. L'estació Krzyż va passar com un fantasma, udolà com un llop al camp i desaparegué immediatament. Van parpellejar uns llums. Va udolar un altre tren. El viatge es feia massa llarg, ja s'hauria d'acabar, el seu temps ha caducat, de fet quasi s'ha acabat. I no obstant això continuava. El tren fantasma. Buit. A banda de mi només hi havia una dona en segona classe que llegia premsa femenina des de feia moltes hores.

Amb el portàtil dins de la bossa vaig anar al lavabo, al mirall mirava el meu avorriment directament als ulls envermellits. Observant-me vaig arribar a la conclusió que el ridiculitzat costum de dur una pinta a la butxaca de darrere dels pantalons no era tan estúpid. Algú va sacsejar el pany.

Ho sento molt, ocupat.

Un altre cop. Ja creia que havia parat, i de cop cinc vegades seguides. Amb ímpetu. Sacseig. Deu ser la de la revista, perquè qui si no? Un altre cop.

—Me cago en Déu, mata'm, tia, per estar pixant! —vaig cridar. Doncs mira, ara m'hi quedaré.

Al final vaig sortir. Un avi. Un avi totalment desconegut. Tenia una ampolla a la mà amb una cosa groguenca a dins com si fos pipí. El vaig mirar amb altivesa.

Enganxava a sota de la taula els xiclets mastegats de nicotina, l'un rere l'altre. Em netejava les ungles amb un escuradents. Em bevia potets de crema de llet per al cafè. Doblegava el palet de remenar fins que es trencava. Quan ja havia destrossat tot el que hi havia a la tauleta vaig començar a predir el futur amb els —indestructibles— taps dels sucres Tarczyn. Tots deien més o menys el mateix. *One Way Ticket*. El món al voltant començava a compondre's de savieses de sota dels taps: Saps que el fèmur humà és més resistent que el formigó? Potser els feixistes, en cas d'assabentar-se'n, haurien fet finques de fèmurs.

De tant en tant apuntava alguna cosa a la llibreta. Per exemple, inscripcions dels murs il·luminats a les estacions. Observava com passàvem de la zona d'influències d'un equip de futbol a la d'un altre fins que al final havien d'aparèixer les inscripcions que lloaven el Pogoń i deixaven en el fang els que havien estat lloats fins poc abans. El Pogoń regnarà fins a la costa mateixa. Vam travessar Stargard Szczeciński, exemple de la Pomerània més miserable. El valent MP3 va aguantar fins al final de l'última ratlleta. El mòbil en tenia fins i tot dues. Hauré de baixar-m'hi alguna cosa nova perquè m'ho conec tot massa bé. Però d'on trec jo alguna cosa nova? He deixat de créixer musicalment, he deixat d'absorbir novetats, i el que tinc ja està desgastat.

Tenia unes ganes terribles, però terribles, de fumar. Però havia de deixar de fumar. Havia de mastegar xiclets de nicotina. Això almenys no és cancerigen.

Baixava a Daïbie. Un nus ferroviari. L'interior de l'estació, il·luminat només per fluorescents fosos, era un dormitori de borratxos sense sostre. Dos quioscos tancats, fins al caramull de galindaines bigarrades. I de tabac. Els paquets de cigarretes tenen unes etiquetes cada vegada més lletges. La inscripció «Fumar mata» se'ls menja com un càncer que s'expandeix. Al menjador, darrere de la barra, hi havia pollastres grisos i l'anomenada alimentació fàcil: barretes, galetes, patates fredes i una mena d'ensalada de patata que batia els rècords en les borses d'índexs glucèmics. Com sempre, portava amb mi el meu propi menjar en una carmanyola de plàstic: poma, pastanaga, enciam i aigua mineral.

Era l'únic client. Amb un cafè en got de cartró que m'estava cremant la mà vaig sortir directament cap al so monòton de les campanes. El fred em va abraçar hermèticament de tots els costats. El fred, i en aquest fred, les campanes. El vapor em sortia de la boca com si hagués encès una cigarreta invisible. A pesar d'això intentava no fumar. Ja no volia ni fumar, ni beure, ni drogar-me, ni menjar, ni practicar sexe, ni res. Només sentir i apuntar. Com més temps, millor. O potser ni apuntar. Vaig agafar l'USB que tenia penjat al pit per sota del jersei com un talismà. Enfilat amb una corretgeta de cuir. A banda de l'USB, enfilada per un foradet hi havia una cama de la vella Barbie amb què jugava de petit. Un tros de *vintage*. Ho aconseguiré. Un altre cop, des del principi, aprendré a escriure.

Havia de caminar un bon tros amb la maleta fins a la parada d'autobús. Les campanes sonaven, és clar, diumenge, la Polònia provinciana. Era de nit, hi havia boira. O fum. Dificil de dir. Senzillament cremava el final de la tardor. Fum, coc,

pols de carbó i fred. Com si algú estigués cremant pneumàtics i mobles vells, bancs del parc, escuma de matalàs, desodorants gastats, tota aquella merda de gitano. Com si això es convertís en monòxid de carboni. Com si les campanes sonessin per un incendi. Un parell de ties d'allà intoxicades i un tio intoxicat, ofegats de campanades, s'esperaven amb mi. El tio fumava. En el fred les olors es perceben altrament. Tots aquells forns, llet cremada; col·leccionava olors poc notòries. Les col·leccionava per mitjà del nas.

Al final un autobús vell sorgí de la boira. Quan em vaig acostar al conductor i vaig pronunciar la paraula estiuenca «Międzydroje», entretancà els ulls irònicament i mussità «Międzydroje», com si es volgués assegurar que algú encara hi volia anar. Międzydroje, doncs, col·lega, tu mateix, però a mi me'n deixes fora, sota la teva pròpia responsabilitat. Espero que tinguis provisions per a una setmana i una llanterna. I després va tancar la porta i va apujar el volum de la ràdio, Grans Èxits, que emetia precisament *One Way Ticket*. Arrencà. Em vaig enganxar a la finestra. Amb un guant negre sense dits vaig fer una taca al vidre entelat i vaig mirar cap enfora. Passàvem pel costat d'un taller de sabateria. Les campanes ja eren a dintre meu i sonaven.

Els residents que tornaven del treball s'acostaven al conductor i li demanaven que parés a prop de les seves cases, de vegades fins i tot feia un tros més i parava just a la porta. Dues noietaes que menjaven pipes i ho deixaven tot ple de clofolles parlaven de com n'estaven, de cansades. Una d'elles s'havia aixecat a les cinc del matí. Jo també ho vaig fer una vegada. Vivien en unes vil·les noves, totes iguals. Uns palauets polonesos moderns amb un vitrall a la porta, una deessa de guix al jardí, columnetes i teulada inclinada. Les cèl·lules fotoelèctriques de les entrades il·luminaven les tenebres. Fins demà, fins demà.

Era una zona realment bella. Boscos de coníferes, a una hora de cotxe del mar, estanys per tot arreu. A l'esquerra, fileres de molins blancs, que generaven la llum, giraven les ales peresosament. I, de molins com aquells, fins a Berlín mateix. Encara n'hi havia que entraven a l'autobús, deien el nom del poble del costat i entregaven la quantitat exacta, ridículament petita, de diners, però quan vam creuar el modern pont groc i vam entrar a l'illa de Wolin em vaig quedar sol. L'olor intensa de la tapisseria, la música intensa americana. La xarxa es queda sense cobertura. Novembre.

Tots Sants cada dia.

Una hora més tard van començar a aparèixer uns edificis pseudourbans quasi invisibles dins del fum, el paisatge destrossat pels rètols i cartells que anunciaven allotjament, peix a la brasa, salsitxes, gelats, habitacions lliures, colònies, ambre, tot en alemany, pensat per als alemanys... Międzyzdroje ni és ciutat, ni és poble, i això era el suburbi d'una cosa que no sap ni el que és. Així que jo també vaig dir clarament on volia baixar.

Al costat de l'hotel Wolin. El conductor continuà somrient irònicament quan em va demanar si estava segur de voler baixar-hi. Vaig baixar, l'autobús se'n va anar. Em vaig quedar sol. Era de nit, feia fred, m'encongia sota els cops del vent. Caminava per la vora d'una carretera sense il·luminar. A l'esquerra tenia uns hortets, a la dreta, boira, però sabia que hi havia camps, erms i bassals en els quals s'aixecaven cases i pensions sense solta ni volta.

La maleta amb rodes tot sovint s'enfonsava en algun bassal lleugerament gelat. La superfície gelada es trencava i les sabates anaven a parar a l'aigua. Una sensació de felicitat salvatge es va apoderar de mi. Ningú al voltant! Silenci, només les sirenes antiboira murmuraven rítmicament des del port de Świnoujście. Ho he fet! M'he escapat! Fins aquí no hi arribarà ningú! Em vaig escapar en la temporada més desfavorable de l'any, quan més difícil és deixar-ho tot, i aquí sóc, escapat, aquí Varsòvia ja no m'enxamparà. Vaig comprovar si el mòbil tenia cobertura. No en tenia en absolut!

Al carrer Gryfa Pomorskiego, uns xandallers sense feina lluien un erotisme coent i de lumpen. Un erotisme eficaç com una música *disco* dolenta posada al mig del fred. Un erotisme engolit amb cervesa aigualida de barril. En el fum de les brases que s'apaguen.

Vaig treure de la cartera el plànol dibuixat a l'estiu. El vaig il·luminar amb el mòbil. Cal anar fins a l'última baixada cap al mar, passar-hi pel costat, passar el port i, a la dreta, a prop de les noves finques d'apartaments, entrar al bosc que envolta Kawcza Góra. Recordava aquell mirador de la infància.

Si no ets un veterà en l'art de tractar amb paios amb cases petites ja estàs venut. En un poblet turístic en el qual fora de la temporada no hi ha ningú, els fanals no estan encesos, i tu, sense experiència, no has agafat cap llanterna. Que bé que jo no sóc tu. Caminava per una carretera sense vorera, si algú vingués de cara li sortiria de dins d'aquesta boira directament sota les rodes. Em vaig penjar la llanterna intermitent

del coll perquè m'havia preparat com si anés a una expedició a l'Everest i —com a persona amb un passat turbulent i que fins i tot podria cobrar una pensió pels danys causats per haver tractat amb bojos— vaig entrar sense por al bosc fosc, fred, mullat i de puta mare. Mirava els arbres sense fulles i els matolls mullats, la llanterna feia sortir colors de la foscor: tots ells negres i grisos. Només aquelles boles blanquejaven als matolls, les boles que de petit m'agradava tant rebentar. Les aixafàvem amb el peu i llavors esclataven. A l'estiu els senglers en feien de les seves, però en aquesta temporada el paisatge estava mort. Anava armat fins a les dents amb un paralizador i una pistola de gas. Amb un paralizador una mica descarregat i una pistola molt poc carregada, accessoris que m'acabava de prestar un fan meu, treballador d'una brigada antiterrorista, l'Escurçó. A tot estirar els podria fer servir per fotre-li un cop al cap a algú. D'altra banda, no tenia res contra els fantasmes. Mai no he cregut en Déu. Legalment, no obstant això, pertanyo a la parròquia de la Sagrada Família, a Wrocław. Perquè en contra de la meua voluntat, la qual ja aleshores com a bebè vaig expressar amb uns plors sonors i llançant aigua beneïta, em van batejar. En canvi, si hi ha alguna cosa en què encara crec són els fantasmes. I justament als costats tenia búnquers de la Segona Guerra Mundial tapats amb arbustos, ara plens d'aigua i de fantasmes. De fantasmes de la guerra. I també de posteriors. Perquè, tal com em contava el meu massatgista, el senyor Zbyszek, uns adolescents hi furgaven després de la guerra, jugaven als indis i van topar amb unes mines. L'aigua activava l'ectoplasma. Això no era agradable.

El bosc murmurejava perquè caminava al llarg de la costa, per la part de sobre. Ara hi devia haver una mena de radar a les dunes, però el plànol havia estat dibuixat a l'estiu, feia sol. Amb les primeres visites a un paio que té una caseta petita, el fet de perdre's va inclòs en el preu. És clar que en Robert em podia venir a buscar, però els païos autèntics de les casetes queien

en una espècie de trànsit anomenat emmarmotament, que és com la hibernació. Mirar el foc i escoltar el mugit de la gran vaca antiboira —muuuu, muuuu— procedent del port llunyà no anima gaire.

En cas de no trobar la caseta només tenia un termos amb cafè, galetes de gingebre, carmanyoles de plàstic amb fruita i un paraigua. Així, doncs, caminava, i el bosc es va acabar. A l'esquerra, dunes; a la dreta, camps, camps, descampats, sorra, algun pinet, algun tronc, l'indefinit paisatge pasturenc. Després, un altre cop va començar el bosc de coníferes amb una sendera a penes visible. Vaig entrar en la foscor. Ara havia de caminar vint minuts per aquell bosc.

La maleta de rodes tota enfangada saltava pel damunt dels troncs i trencava el gel fi a la superfície dels bassals. A la fi vaig veure la llum. Una meravellosa caseta petita va aparèixer a l'horitzó, un raconet encantador. En el seu emmarmotament, en Robert es limità només a obrir la tanca de bat a bat i a encendre el llum del porxo perquè pogués veure des de lluny el camí cap a la clariana. Tenia les meves llibretes, música, cafè. Volia posar-me a escriure de seguida la meva novel·la negra!

Era una vella casa de guardabosc. Des del primer pis es devia veure el mar i una platja verge, la casa estava envoltada per tots els costats d'un bosquet baix de pinets nans, que a l'estiu feien una olor força intensa amb la calor, i en comptes de trobar-se en un jardí es trobava en una clariana. Els cables de la llum estaven connectats de mala manera des del pal. De la xemeneia en sortia fum; a baix, a través de les persianes tancades, s'entreveia una llum que es bellugava. Vaig entrar per la tanca oberta de bat a bat i la vaig tancar amb forrellat. Grinyolà.

Jo copejava i copejava la porta, tenia un picaporta, una anella vella de llautó, no veia el timbre enlloc. Però no és fàcil despertar una marmota del seu somni profund.

Al final em va obrir un llenyater una mica inconscient vestit amb una gastada camisa de franel·la a quadres i uns calçons. Es veu que no li semblava bé dur pijama, i dormia en roba interior, a l'estil dels herois dels drames soviètics. Quin contrast amb la seva pseudoelegància bigarrada d'estiu! Decididament ara era més autèntic. Canós, amb barba d'uns quants dies i amb les celles despentinades. Li sortien pèls del nas i de les orelles, el seu ús del tallapèls era igual a zero. Al contrari que en temporada, ja ningú no es creuria que tenia quarantacinc anys. Bastants més de cinquanta!

Des de l'habitació se sentien uns èxits polonesos d'abans de la guerra. A l'estiu ja havia esmentat que tenia uns gustos més aviat *retro*, així és com ens vam conèixer, si és que es pot parlar de coneixença. Mai no acabes de conèixer els paios amb casetes petites. Al bar, per alguna mena de miracle, posaven cançons d'Ordonka. Ell s'estava assegut a la barra i mirava fixament la seva cervesa, i jo llegia el futur a partir de les restes del meu cafè sense restes. Que bona, em va amollar.

OK, vaig contestar. A mi també m'agrada allò *retro*. M'agrada. A l'usuari Michał li agrada. D'una paraula a la següent, la conversa va anar fluïnt. Jo no mentia, m'agradaven les cançons antigues i els posats antics, els gestos melodramàtics, i tota aquella gresca amanerada. Tot i que m'avorria i m'embafeva fàcilment, m'ofegava. Però era de la generació del Facebook, jo podia enviar o rebre com a adjunt un enllaç d'alguna cosa *retro*, ho veuré i me n'oblidaré. O potser no, ¿potser

justament tot això no s'oblida, l'antologia s'amplia i a la fi ens surt per les orelles? ¿Potser recordem cadascun dels enllaços, cadascuna de les més estúpides cançons?

En aquell moment era a la porta amb la maleta, i ell em mirava com si hagués vist un fantasma, tot i que n'estava avisat. Li portava un disc d'ebonita original de Zarah Leander en suec, gravat encara abans que Hitler fes neteja als estudis UFA i s'hagués d'anunciar el reclutament a les colònies. I portaren Zarah Leander a l'Alemanya nazi com a diva principal que posseïa castells i que viatjava amb maletes plenes de diners (no li agradaven els bancs). Això és realment una canya, i no ho trobaràs al YouTube.

Instintivament va mirar el jardí-clariana que hi havia darrere de la meua esquena. Va apagar el llum de damunt de la porta i la clariana va desaparèixer. Darrere meu va tancar amb pressa la reixa amb un cademat, i després encara una sòlida porta antirobatori perquè no entrés fred. Amb tres panys.

Es veu que el rebedor li servia de nevera, hi feia fred i olor d'humitat, de portal vell i de menjar. El súmmum era que hi havia una llebre penjada a la paret. (Connotacions: escopeta, caça, caça furtiva, està armat? No tocaré aquesta carronya, ningú no t'ho proposa, hi ha llops per aquí? Tinc una navalla, el paralitzador s'ha de carregar!) Penjava potes enlaire, lligada com un grapat d'herbes, i del morro entreobert en sortia una llengüeta rosa. Com una fulleta dessecada.

Va agafar el disc sense dir res, girà l'esquena, em va dir que em tragués les sabates i la jaqueta, i que les deixés al rebedor, i després d'això va entrar a l'habitació, des de la qual arribaven els sons d'una cançó de preguerra, i jo vaig donar una última ullada a la llebre amb la llengüeta fora, vaig tancar bé la porta i, amb la maleta enfangada, vaig entrar a l'habitació darrere seu.

Em va copejar la calor, uns quinze graus de diferència en relació amb el rebedor. A dintre era un altre món. Em va semblar que em trobava en un palauet antic. Com en un palauet antic, però una mica com als anys vint del segle XX, sense que una cosa exclogués l'altra del tot. Com als anys vint del segle XX, però una mica com en una botiga d'antiguitats, perquè darrere dels vidres d'uns armaris antics hi havia tasses antigues ben ordenades de Ćmielowo i figuretes de porcellana. Uns llums modernistes a l'estil de la Bauhaus, un gramòfon de manovella segurament autèntic, uns tapissos penjats per tot arreu, i a sobre de tot això penjava de la paret una *karabela!** O en tot cas un sabre. I, malauradament, un rellotge de cucut. De cop, al mig d'aquest bon gust una cosa tan... alemanya, o fins i tot suïssa, com un rellotge de cucut amb piles AA! El foc de l'estufa s'apagava. Ni tele, ni ordinador, ni telèfon. I, en canvi, una funda amb una trompa daurada! I aquella olor! Sabeu que el foc té una olor intensa? Aquells de vosaltres que en el fons sou llenyaters ho sabeu perfectament. Ser llenyater no és un ofici, és un estat de la ment. Coneixeu l'olor de les pedres calentes de la sauna. Una veu nasal de baix es planyia que:

*Quan l'orquestra toqui un tango de notes melangioses
A la pobra ballarina algú un ball demanarà
I amb un regiment d'estúpids ja veig que hauré de ballar
I també hauré d'escoltar llurs paraules odioses...*

* Sabre típic de l'antiga noblesa polonesa. (N. dels T.)

Heus aquí els problemes d'aquesta casa! Ni la crisi, ni l'atur, sinó queixes de la ballarina. Per cert, quines dues dècades tan maricones, que els païos com el cantant Faliszewski cantessin en femení que eren ballarines i que havien de ballar amb estúpids.

Un cop trencat el gel encara quedava molta neu per treure, estava incòmode, em vaig asseure a la taula i vaig començar a beure el cafè que m'havia posat davant, i a dir coses com ara: que guai, fantàstic, quina olor de foc, mobles antics, i alguna cosa més, quin lloc més acollidor, i ell no deia res i aquest silenci es feia cada vegada més ostentós. Vaig callar per no fer l'idiota. I callàvem. El silenci es va interposar entre nosaltres com si algú hagués penjat un llençol mullat. Al final va preguntar si no m'importava que s'estirés una estona a dalt.

Però abans que se n'anés a dormir va posar una mica de llenya a l'estufa, trencà diaris i revistes porno per a dones i homes (estava tancat sol amb si mateix, sol també amb la seva sexualitat de llenyater), els va ficar a sobre i em va demanar que en tingués compte perquè no li agradava dormir quan l'estufa estava engegada sense vigilar.

—Crec que no li agrada a ningú —vaig badallar entre dents perquè vaig entendre que allí no se m'exigirien períodes clàssics, pronunciació, eloqüència. Ningú no hi voldrà escoltar res sobre mi, haig de reprimir l'egocentrisme. Només sóc un fogoner en una sala de calderes. I està bé així. Entre les meves obligacions hi ha encendre el foc de la planxa de la cuina, engegar una estufa de gasoil coberta de sutge i encendre el foc a l'estufa de llenya amb porno, amb ties en conill.

A l'altra banda de la finestra mataven un porc. En Robert murmurà que eren els faisans, aquell any tocaven els pebrots més temps de l'habitual. Però els cérvols eren pitjors. Perquè a prop hi ha una clariana (hi ha algun lloc per aquí on no n'hi hagi?) en què aquells cabrons s'han fet un lloc d'aparellament. Et poden fer tornar boig. És un Harmagedon sonor. Es veu

que abans tenien el lloc d'aparellament en aquesta clariana amb pretensions de ser el seu jardí. Calia ficar-se els taps que ell m'havia deixat a la tauleta, amb una tovallola neta al costat del meu llit, sota l'escala. A mi justament em semblava que això és d'alguna manera bonic, almenys així se sol pensar, que la imatge dels cérvols al lloc d'aparellament és coent i bonica. Ja ho avaluaré jo mateix. Va resultar que els taps eren una pasta llefiscosa bastant semblant a la plastilina, empaquetada com un condó.

Però abans que pugés del tot jo ja estava dormint a la meua petita otomana sota l'escala. No volia adormir-me, però em vaig deixar caure vestit només un segon i va fluir de mi tot l'estrès varsovià, el viatge de quasi deu hores, l'estudiant que feia l'examen de músculs a la presó, tres-cents seixanta-cinc sudokus, les cornelles darrere de la finestra que migraven als països freds, les parades sol·licitades, Ràdio Grans Èxits. Quina cagada, venir a casa d'algú, prometre vigilar l'estufa i adormir-se. Però això ho podia pensar només després de despertar-me.